

VIBORG
KOMMUNE

§ 16b Miljøtilladelse
af kvægproduktion på
Øster Solgård
Solgårdsvej 31
7800 Skive

Dato for tilladelse: 7. september 2022

DATABLAD

Husdyrbruget

Bedrift Cvr	18613689
Husdyrbrugets navn	Solgårdsvej
Beliggenhedsadresse	Solgårdsvej 31
Postnummer	7800
By	Skive

Ansøger

Ansøgers navn	Søren Laustsen
Ansøgers adresse	Åkjærvej 10
Ansøgers postnummer	7800
Ansøgers by	Skive
Ansøgers telefon	40345276
Ansøgers email	splaustsen@mail.dk

Konsulent

Konsulent Cvr	29210330
Konsulent virksomhedsnavn	SLAGTEKALVERÅDGIVNING ApS
Konsulentnavn	Line Schultz
Konsulentadresse	Herningvej 23
Konsulentpostnummer	7300
Konsulentby	Jelling
Konsulenttelefon	21471252
Konsulent-email	ls@slagtekalve.dk

Ejendom

Ejendomsnummer	7910205556
CHR numre	83487

Matrikler på ejendomsnummer

Matrikel: 14æ - Fly By, Fly
Matrikel: 14a - Fly By, Fly
Matrikel: 14z - Fly By, Fly
Matrikel: 16m - Fly By, Fly
Matrikel: 20a - Fly By, Fly
Matrikel: 2ad - Fly By, Fly
Matrikel: 2ag - Fly By, Fly
Matrikel: 2g - Fly By, Fly

Dato for tilladelse: 7. september 2022

Tilladelsen er udarbejdet af:

Finn Larsen
Civilingeniør
Viborg Kommune
Teknik og Miljø
Prinsens Alle 5
8800 Viborg

INDHOLDSFORTEGNELSE

Datablad	1
Indholdsfortegnelse	2
1 Resumé og samlet vurdering	4
1.1 Ansøgning om miljøtilladelse	4
1.2 Afgørelse	4
1.3 Ikke teknisk resumé	4
2 Vilkår for kvægproduktionen, Solgårdsvej 31, 7800 Skive	6
3 Basisoplysninger	8
3.1 Offentlighed	8
3.2 Meddelelsespligt – anlæg, ejerforhold	8
3.3 Gyldighed	8
4 Husdyrbrugets beliggenhed og planmæssige forhold	9
4.1 Bygge- og beskyttelseslinier, fredninger mv.	9
4.2 Placering i landskabet	11
4.3 Staldindretning.....	11
5 Husdyrgødning.....	14
5.1 Gødningstyper, -mængder og opbevaring.....	14
6 Nabopåvirkning	15
6.1 Lugt.....	15
6.2 Fluer og skadedyr	16
6.3 Støj	16
6.4 Støv.....	18
6.5 Transport.....	18
6.6 Affald	20
6.7 Lys.....	21
7 Øvrige påvirkninger fra husdyrbruget	22
7.1 Energi- og vandforbrug	22
7.2 Spildevand	22
7.3 Råvarer og hjælpestoffer	23
7.4 Driftsforstyrrelser eller uheld.....	23
8 Naturområder	24

8.1	Ammoniak og natur.....	24
9	Bedste tilgængelige teknik (BAT)	27
10	Samlet konklusion.....	29
11	Godkendelsens gyldighed, klagevejledning og underretning	30
11.1	Godkendelsens gyldighed	30
11.2	Klagevejledning og søgsmål	30
11.3	Underretning om Tilladelsen	31
12	Bilag	32

1 RESUMÉ OG SAMLET VURDERING

1.1 ANSØGNING OM MILJØTILLADELSE

Husdyrproduktionen på ejendommen Solgårdsvej 31, 7800 Skive er i dag baseret på en afgørelse om skift i dyretype fra 14. oktober 2016, som gav mulighed for en produktion af 485 slagtekalve (55-385 kg).

Søren Laustsen har nu søgt om miljøtilladelse efter husdyrbruglovens § 16b til et produktionsareal på 1.501 m² til flexgruppen "Alle kvæg" på dybstrøelse. Udgangspunktet er dog, at der fortsat skal produceres slagtekalve på Solgårdsvej 31.

I forhold til husdyrbrugets nuværende tilladelse er der tale om udvidelse af produktionsarealet med 202 m², idet der gennemføres mindre udvidelser af produktionsarealet i to stalde (stald 1 og 2).

Placering af stalde og øvrige anlægsdele kan ses i bilag 1.

Søren Laustsen ejer og bor på ejendommen beliggende Åkjærvej 10, 7800 Skive, hvor de små kalve indsættes og mælkefodres, ligesom der er en mindre produktion af kalve til slagt. Søren Laustsen lejer endvidere staldanlæg på 3 andre ejendomme; Bregendalsvej 9, Solgårdsvej 3 og Lærkenborgvej 10. Ejendommene er ikke teknisk, driftsmæssigt eller forureningsmæssigt forbundet med Solgårdsvej 31, 7800 Skive.

Ansøgningen om miljøtilladelse efter husdyrbrukslovens § 16b er indsendt den 8. juli 2022.

IT-Ansøgningskemaet har skema nr. 235435. Tilladelsen er baseret på version 2 af dette skema.

1.2 AFGØRELSE

Viborg Kommune har vurderet, at der kan meddeles tilladelse til det ansøgte i henhold til de gældende regler. Miljøtilladelsen meddeles i henhold til § 16b, stk. 1 i Husdyrbrugloven (Lovbekendtgørelse nr. 520 af 1. maj 2019 om husdyrbrug og anvendelse af gødning mv.) og i henhold til Godkendelsesbekendtgørelsen (Bekendtgørelse nr. 2225 af 27. november 2021).

Miljøtilladelsen er baseret på oplysningerne i ansøgningen samt efterfølgende beregninger og betinget af de fastsatte vilkår. Miljøtilladelsen indeholder desuden en miljøteknisk redegørelse samt kommunens bemærkninger og vurdering af de miljømæssige virkninger på naturen, miljøet og naboer.

Miljøtilladelsen meddeles under forudsætning af, at de til enhver tid generelle miljøregler overholdes herunder reglerne i den til enhver tid gældende Husdyrgødningsbekendtgørelse (Bekendtgørelse om miljøregulering af dyrehold og om opbevaring og anvendelse af gødning, nr. 1176 af 23. juli 2020).

1.3 IKKE TEKNISK RESUMÉ

Produktion

Produktionsarealerne i driftsbygningerne på Solgårdsvej 31 består i ansøgt drift af 5 stalde med et samlet produktionsareal på 1.501 m² kostald. Der er søgt om en høj grad af fleksibilitet, så der i dyreholdet kan indgå flexgruppen "Alle kvæg" på dybstrøelse. Udgangspunktet er dog, at der skal produceres slagtekalve på Solgårdsvej 31.

Produktionsarealet øges i ansøgt drift med 202 m² i forhold til nudrift.

Placering

Solgårdsvej 31 grænser op til landsbyen Fly, som er lokalplanlagt.

Anlægget ligger ikke inden for et område, der i kommuneplanen er udpeget med særlige værdier. Solgårdsvej 31 ligger ikke i område udpeget som Særligt værdifuldt landbrugsområde eller i område velegnet til store husdyrbrug.

Der bygges ikke nyt, men der sker udvidelser af produktionsarealet i eksisterende stalde.

Husdyrgødning

Husdyrbrugets husdyrgødning består af ren dybstrøelse. Størstedelen af dybstrøelsen bliver leveret til biogasanlæg. Der er en gylletank på ejendommen, hvortil der modtages biogasgylle.

Støv, støj og fluer

Støvgener fra gården forventes ikke at give væsentlige gener. Al transport til og fra bedriften planlægges og foregår ved hensynsfuld kørsel, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

Støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter forventes generelt ikke at give anledning til væsentlige gener for de omkringliggende nabobeboelser.

Bekæmpelse af fluer foretages efter anvisning fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Lugt

Lugtgenekriterierne er overholdt i forhold til alle kategorier af naboer. Det betyder, at de krav, der er fastsat i lovgivningen i forhold til, hvor meget det må lugte ved nærmeste nabo, nærmeste samlede bebyggelse samt byzone, er overholdt. Dette betyder ikke, at naboer ikke vil kunne opleve lugt, men kun i et omfang, der i henhold til lovgivningen må accepteres.

Ammoniakbelastning og særlig værdifuld natur

Alle krav til ammoniakdeposition på natur er overholdt. Der er stor afstand til Kategori 1 natur (habitatområder), Kategori 2 natur og Kategori 3 natur

Andre miljøpåvirkninger

Produktionen overholder alle gældende normer for opbevaring og udbringning af dybstrøelse og gylle, håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

BAT

BAT for ammoniakudslip er overholdt. For en tilladelse efter § 16b i Husdyrbrugloven betragtes i øvrigt overholdelse af gældende love og bekendtgørelser som værende BAT.

Samlet konklusion.

Viborg Kommune vurderer, at husdyrbruget har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbrugets anlæg. Desuden vurderer Viborg Kommune, at husdyrbruget efter udvidelsen kan drives uden væsentlige indvirkninger på miljøet, når vilkårene i denne tilladelse overholdes.

2 VILKÅR FOR KVÆGPRODUKTIONEN, SOLGÅRDSVEJ 31, 7800 SKIVE

Generelle vilkår:

1. Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af miljøtilladelsens vilkår.
2. Tilladelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Solgårdsvej 31, 7800 Skive, CVR nr. 18613689.
3. Den, der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, før landbruget foretager følgende:
 - Ejerskifte af virksomhed
 - Hel eller delvis udskiftning af driftsherre
 - Indstilling af driften for en længere periode
4. Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøtilladelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøtilladelsen.

Staldindretning:

5. Produktionsarealet på 1.501 m² fordelt på 5 stalde tillades drevet dels med flexgruppen: "Alle kvæg, dybstrøelse", som beskrevet i vilkår 6.
6. Staldgulv og produktionsareal skal være som beskrevet i nedenstående skema:

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegløende	Produktionsareal (m ²)
Ansoget drift						
Stald 5	328	Naturlig ventilation	3 m	(#534398) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	270
Stald 6	310	Naturlig ventilation	3 m	(#534399) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	270
Stald 3	265	Naturlig ventilation	3 m	(#534401) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	265
Stald 1	364	Naturlig ventilation	3 m	(#534403) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	299
Stald 2	502	Naturlig ventilation	3 m	(#544062) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	397
Sum						1501

Gødningsopbevaring:

7. Der kan til produktionen benyttes 1 gylletank med overfladeareal på 452 m² (volumen 1.800 m³).

Lugt:

8. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal ejeren af ejendommen få udarbejdet en handlingsplan for reduktion af generne (dog højst en gang årligt). Handlingsplanen skal godkendes af Viborg Kommune og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

Fluer og skadedyr

9. Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Støj

10. Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lyd niveauer i dB(A).

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

11. Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentation skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling og beregning efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, p.t. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

Støv

12. Husdyrbruget må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.
13. Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt husdyrbrugets drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.

Transport

14. Transport til og fra ejendommen skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.

Affald:

15. Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.
16. Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.

Råvarer og hjælpestoffer:

17. Påfyldning af diesel m.v. skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.

3 BASISOPLYSNINGER

3.1 OFFENTLIGHED

Viborg Kommune har foretaget nabohøring i sagen den 10. august 2022 med frist på 2 uger til at fremsende bemærkninger.

Viborg Kommune har ikke modtaget bemærkninger til ansøgningen i høringsfasen.

3.2 MEDDELELSESPLIGT – ANLÆG, EJERFORHOLD

Ændring af anlæg skal meldes til Viborg Kommune, som afgør om ændringerne på bedriften udløser krav om tillæg til denne miljøtilladelse eller en ny miljøgodkendelse. Skift i ejerforhold for ejendommen skal desuden meddeles til Viborg Kommune. Ændring af anlæg kan kræve byggetilladelse.

3.3 GYLDIGHED

En tilladelse skal udnyttes inden for 6 år.

Hvis en tilladelse, der er udnyttet, efterfølgende ikke har været helt eller delvis udnyttet i 3 på hinanden følgende år, bortfalder den del af tilladelsen, der ikke har været udnyttet i de seneste 3 år.

Udnyttelse anses her for at foreligge, når mindst 25 pct. af det tilladte produktionsareal udnyttes driftsmæssigt. Med driftsmæssig udnyttelse forstås, at der på det pågældende produktionsareal mindst produceres 50 pct. af det mulige inden for rammerne af dyrevelfærdskrav eller andre relevante krav. Herefter gælder fortsat, at der kan ske helt eller delvist bortfald af tilladelsen, hvis der ikke sker udnyttelse (jf. de 25 %) af produktionsretten i 3 på hinanden følgende år.

GENERELLE VILKÅR

På baggrund af ovenstående afsnit fastsættes følgende generelle vilkår:

1. *Ejendommen skal indrettes og drives i overensstemmelse med ansøgningsmaterialet med de ændringer, der fremgår af miljøtilladelsens vilkår.*
2. *Tilladelsen omfatter husdyrproduktionen på ejendommen Solgårdsvej 31, 7800 Skive, CVR nr. 18613689.*
3. *Den, der er ansvarlig for driften, skal underrette kommunen, før landbruget foretager følgende:*
 - *Ejerskifte af virksomhed*
 - *Hel eller delvis udskiftning af driftsherre*
 - *Indstilling af driften for en længere periode*
4. *Der skal til enhver tid forefindes et eksemplar af miljøtilladelsen på ejendommen. Den ansvarlige for driften og de øvrige ansatte skal være bekendt med vilkårene i miljøtilladelsen.*

4 HUSDYRBRUGETS BELIGGENHED OG PLANMÆSSIGE FORHOLD

4.1 BYGGE- OG BESKYTTELSESLINIER, FREDNINGER MV.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der sker intet nybyggeri i forbindelse med tilladelsen, men i forhold til husdyrbrugets nuværende miljøtilladelse søges der om udvidelser af produktionsarealer inden for de eksisterende bygningsrammer i stald 1 og stald 2.

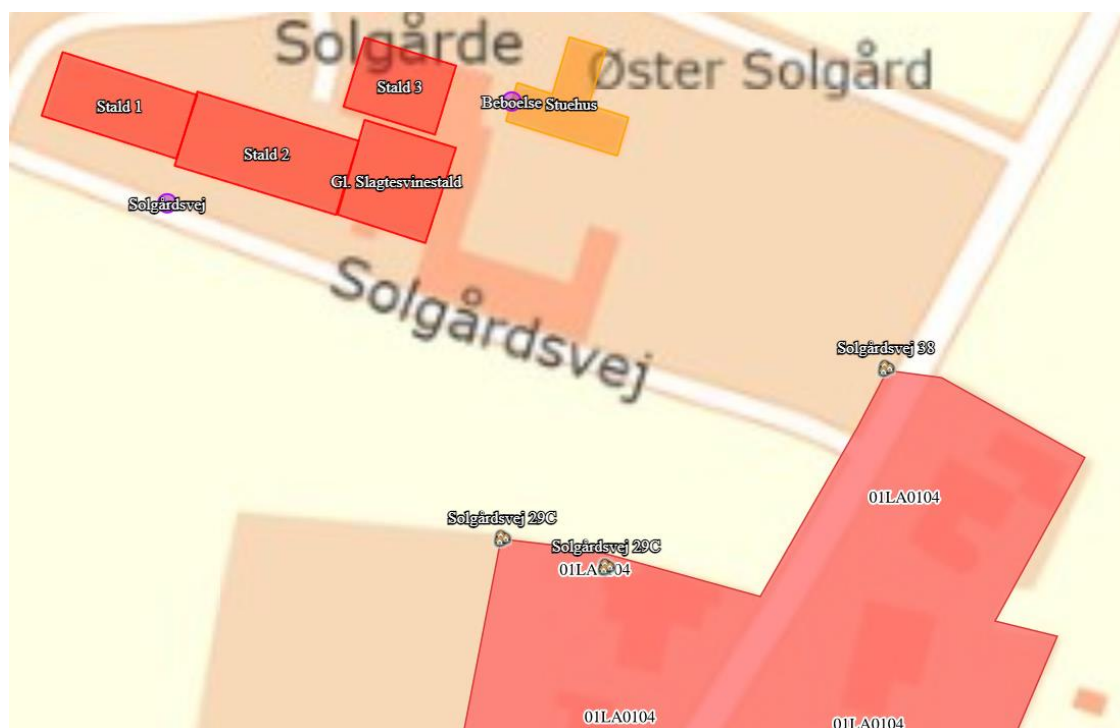
Husdyrbruglovens § 6.

Husdyrbruglovens § 6 fastsætter følgende:

§ 6. Etablering af husdyranlæg og gødnings- og ensilageopbevaringsanlæg på husdyrbrug og udvidelse og ændring heraf, der medfører forøget forurening, er ikke tilladt

- 1) i et eksisterende eller ifølge kommuneplanens rammedel fremtidigt byzone- eller sommerhusområde,
- 2) i et område i landzone, der i lokalplan er udlagt til boligformål, blandet bolig- og erhvervsformål eller til offentlige formål med henblik på beboelse, institutioner, rekreative formål og lign.,
- 3) i en afstand mindre end 50 m fra de i nr. 1 og 2 nævnte områder eller
- 4) i en afstand mindre end 50 m fra en nabobeboelse.

Figur 1. Staldanlægs placering i relation til § 6.

Ansøgningen overholder husdyrbruglovens § 6, idet der er ca. 70 m til lokalplanområde ved Solgårdsvej 29C fra stald 2.

Husdyrbruglovens § 7.

Husdyrbruglovens § 7 fastsætter, at etablering, udvidelse og ændring af husdyranlæg eller gødningsopbevaringsanlæg på husdyrbrug ikke er tilladt, hvis anlægget ligger i en afstand på mindre end 10 m til eller helt eller delvis inden for nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper. Der er større afstand fra Solgårdsvej 31 til særlig følsom natur, og kravet nævnt i § 7 er overholdt.

Tabel 1. Afstandskrav. Husdyrbruglovens § 7.

Naturkategori	Afstandskrav (m)	Faktisk afstand (m) nærmeste stald
Kategori 1-natur (Overdrev)	50	Ca. 2,7 km.
Kategori 2-natur (Hede)	50	Ca. 1,2 km.
Kategori 3-natur (Mose)	-	220 m

Husdyrbruglovens § 8.

I staldene Stald 1 og Stald 2 ansøges om en udvidelse af produktionsarealet. Disse stalde skal derfor overholde husdyrbruglovens § 8. Afstandskravene i § 8 og de faktiske afstande fremgår af tabel 2.

Tabel 2. Afstandskrav. Husdyrbruglovens § 8.

Nærmeste	Afstandskrav (m)	Faktisk afstand (m) nærmeste stald	Beskrivelse
Enkelt vandindvindingsanlæg privat	25	132 m	Vandboring (Nr. 55.1178)
Vandindvindingsanlæg (almen)	50	Ca. 850 m	Fly Vandværk
Vandløb (herunder dræn) og søer over 100 kvm	15	119 m	
Offentlig vej og privat fællesvej	15	8 m	Til eksisterende stald
Levnedsmiddelvirksomhed	25	>25 m	
Beboelse på samme ejendom	15	12 m	Til eksisterende stald
Naboskel	30	36 m	

Dispensation for afstandskrav til vej for Stald 1 og Stald 2.

Det fremgår af tabel 2, at afstandskravet fra stald til offentlig vej ikke er overholdt. Afstanden fra Stald 1 og Stald 2 til vej er ca. 8 m, og afstandskravet er 15 m. Afstandskravet til beboelse på samme ejendom er overholdt, idet der er mere end 15 m til Stald 2, som er nærmeste stald, hvor produktionen udvides.

Viborg Kommune meddeler hermed dispensation for afstandskravet til vej til Stald 1 og Stald 2, jfr. husdyrbruglovens §9, stk. 3.

Viborg Kommune vurderer, at der ikke vil opstå forurening eller væsentlige gener som følge af dispensationen. Viborg Kommune lægger vægt på, at der er tale om eksisterende stalde, hvor der blot sker en mindre udvidelse af produktionsarealet.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med de nævnte dispensationer er bygge- og beskyttelseslinjer respekteret.

4.2 PLACERING I LANDSKABET

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Solgårdsvej 31 ligger ganske tæt på landsbyen Fly.

Landskabet vil ikke blive påvirket af miljøtilladelsen, idet der ikke bygges nyt.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at landskabelige værdier ikke bliver påvirket af tilladelsen, idet der ikke bygges nyt i forbindelse med miljøtilladelsen.

4.3 STALDINDRETNING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der ansøges om et samlet produktionsareal beregnet til 1.501 m² i eksisterende stalde.

Det samlede ansøgte produktionsareal er fordelt på 5 staldafsnit, Stald 1, Stald 2, Stald 3, Stald 5 og Stald 6.

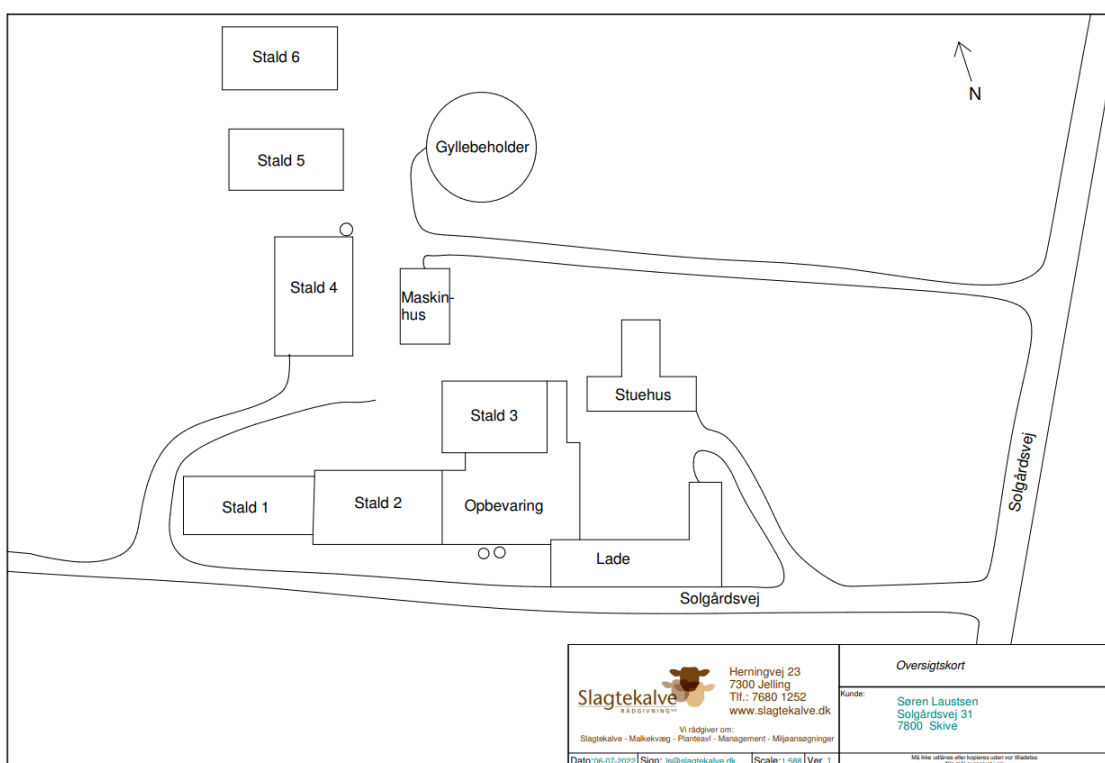
Produktionsarealet øges med 202 m² i forhold til nudrift.

Alle staldene er indrettet med dybstrøelse. Der er søgt om flexgruppe "Alle kvæg; Dybstrøelse" i alle stalde, for at give størst mulig fleksibilitet i forhold til produktionen. Flexgruppen inkluderer de dyregrupper, som er vist i tabel 3.

Tabel 3. Dyretype og staldsystemer.

Dyretype og staldsystemer som indgår i flexgruppen	
Alle kvæg; Sengestald med spalter (bagskyl eller ringkanal)	Alle kvæg; Dybstrøelse
Malkekøer, kvier og stude. Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Malkekøer, kvier og stude. Dybstrøelse
Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Sengestald med spalter (kanal, bagskyl eller ringkanal)	Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse
	Kalve, (under 6 mdr.). Dybstrøelse

Placeringen af de enkelte anlæg kan ses på situationsplanen i figur 1.

Figur 1. Anlægget på Solgårdsvej 31.

De stalde, som indgår i produktionen ansøgt drift, nu-drift og driften for 8 år siden, fremgår af nedenstående tabel.

Tabel 4. Stalde.

Stalde og produktioner							
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion		Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift							
Stald 5	328	Naturlig ventilation	3 m	(#534398) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse		0	270
Stald 6	310	Naturlig ventilation	3 m	(#534399) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse		0	270
Stald 3	265	Naturlig ventilation	3 m	(#534401) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse		0	265
Stald 1	364	Naturlig ventilation	3 m	(#534403) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse		0	299
Stald 2	502	Naturlig ventilation	3 m	(#544062) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse		0	397
Sum							1501

Nudrift						
Stald 5	328	Naturlig ventilation	3 m	(#534410) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	270
Stald 6	310	Naturlig ventilation	3 m	(#534409) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	270
Stald 3	265	Naturlig ventilation	3 m	(#534407) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	265
Stald 1	364	Naturlig ventilation	3 m	(#534406) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	244
Stald 2	502	Naturlig ventilation	3 m	(#544067) Ammekøer, slagtekalve (over 6 mdr.). Dybstrøelse	0	250
Sum						1299
8 års drift						
Stald 5	328	Naturlig ventilation	3 m	(#534537) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	270
Stald 6	310	Naturlig ventilation	3 m	(#534536) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	270
Stald 3	265	Naturlig ventilation	3 m	(#534535) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	265
Stald 1	364	Naturlig ventilation	3 m	(#534534) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	244
Gl. Slagtesvinestald	359	Blandet ventilation	3 m	(#538351) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	400
Stald 2	502	Naturlig ventilation	3 m	(#544069) Slagtesvin. Delvis spaltegulv, 25 - 49 % fast gulv	0	250
Sum						1699

Håndtering af husdyrbrugets husdyrgødning er behandlet i afsnit 5.1.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er størrelsen af produktionsarealet (staldarealet, som dyrene har adgang til) samt dyre- og gulvtypen, der er afgørende for produktionens miljømæssige belastning. Der stilles derfor vilkår om, at det angivne produktionsareal, gulv- og dyretype overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for produktionen:

5. *Produktionsarealet på 1.501 m² fordelt på 5 stalde tillades drevet dels med flexgruppen: " Alle kvæg, dybstrøelse", som beskrevet i vilkår 6.*
6. *Staldgulv og produktionsareal skal være som beskrevet i nedenstående skema:*

Stalde og produktioner						
Staldnavn	Staldstørrelse (m ²)	Ventilation	Kildehøjde	Produktion	Antal måneder udegående	Produktionsareal (m ²)
Ansøgt drift						
Stald 5	328	Naturlig ventilation	3 m	(#534398) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	270
Stald 6	310	Naturlig ventilation	3 m	(#534399) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	270
Stald 3	265	Naturlig ventilation	3 m	(#534401) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	265
Stald 1	364	Naturlig ventilation	3 m	(#534403) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	299
Stald 2	502	Naturlig ventilation	3 m	(#544062) Flexgruppe: Alle kvæg; Dybstrøelse	0	397
Sum						1501

5 HUSDYRGØDNING

5.1 GØDNINGSTYPER, -MÆNGDER OG OPBEVARING

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Husdyrbrugets husdyrgødning består af ren dybstrøelse. I enkelte tilfælde opbevares dybstrøelsen komposteret i markstak indtil udbringning, men størstedelen leveres til Iglsø Biogas A/S. Dybstrøelsen opbevares i stalden til det leveres til biogasselskabet. Den returnerede biogasgylle opbevares i gylletanken på ejendommen med en opbevaringskapacitet på 1.800 m³ eller spredes direkte i marken.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at husdyrgødningen håndteres forsvarligt.

VILKÅR

7. Der kan til produktionen benyttes 1 gylletank med overfladeareal på 452 m² (volumen 1.800 m³).

6 NABOPÅVIRKNING

6.1 LUGT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Ifølge lugtberegninger i Miljøstyrelsens elektroniske ansøgningssystem overholder projektet lugtgenekravene til enkeltboliger, samlet bebyggelse og byzone mv. Der er ikke andre husdyrbrug, som påvirker de pågældende ejendomme/områder på en sådan måde, at der skal regnes med kumulation.

De foretagne beregninger fremgår af nedenstående tabel 3. Nærmeste nabobeboelse uden landbrugspligt beliggende uden for lokalplanlagt område er Solgårdsvej 33. Nærmeste samlede bebyggelse udløses ved Solgårdsvej 29C, medens nærmeste byzone er ved Dommerby.

De foretagne beregninger fremgår af tabel 5.

Tabel 5. Lugtgenefafstande.

Bebyggelse	Kumulation	Model	Ukorrigeret genefafstand	Korrigeret genefafstand	Vægtet gennemsnits- afstand	Genekriterie overholdt
Solgårdsvej 33 	0	FMK	68,2	68,2	100,3	Ja
Solgårdsvej 29C 	0	FMK	121,3	121,3	136,5	Ja
Solgårdsvej 29C 	0	FMK	121,3	121,3	122,4	Ja
Solgårdsvej 38 	0	FMK	121,3	121,3	147,8	Ja
Dommerby By, Dommerby 	0	FMK	215,7	215,7	3566,3	Ja

Konsekvenszone: 254 m

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERINGER

Lovens minimumskrav til afstande til nærmeste beboelser inden for de tre typer er overholdt. Viborg Kommune vurderer derfor, at lugt fra staldene ikke vil give væsentlige gener for naboerne.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for lugt:

8. Hvis tilsynsmyndigheden vurderer, at driften giver anledning til flere lugtgener for omboende end forventet, skal ejeren af ejendommen få udarbejdet en handlingsplan for reduktion af generne (dog højst en gang årligt). Handlingsplanen skal godkendes af Viborg Kommune og derefter gennemføres. Samtlige udgifter i forbindelse med ovennævnte afholdes af husdyrbruget.

6.2 FLUER OG SKADEDYR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

På ejendommen foretages en generel bekæmpelse af skadedyr. Muldvarper og mosegrise bekæmpes mekanisk i det omfang, de måtte forekomme.

Fluer vil blive bekæmpet med Neporex (effekt mod fluelarver), idet bekæmpelse med aerosoler på voksne fluer ikke er en mulighed, idet luftsiftet i en delvis åben stald er for stor til at kunne give den ønskede effekt. Derfor koncentrerer indsatsen mod fluelarverne. Fluebekæmpelsen foregår i overensstemmelse med de fastsatte retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.

Det vurderes, at der med ovenstående udføres en effektiv og tilfredsstillende flue- og skadedyrsbekæmpelse.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forbindelse med dyreholdet kan der forekomme gener fra skadedyr som rotter. Disse gener skal afhjælpes.

Baseret på oplysningerne vedr. bekæmpelse af skadedyr og fluegener vurderer Viborg Kommune, at ejendommens skadedyrsbekæmpelse er tilfredsstillende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for bekæmpelse af fluer og skadedyr:

9. *Der skal løbende foretages observationer, således angreb af skadedyr opdages. Ved angreb skal der igangsættes tiltag til bekæmpelse af skadedyr efter retningslinjer fra Aarhus Universitet, Institut for Agroøkologi.*

6.3 STØJ

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

De væsentligste støjkloder på husdyrbruget kommer hovedsagelig fra husdyr, fodertransportsystemer, tilkørsel af halm og frakørsel af dybstrøelse. Til strøning af halm anvendes en minilæsser. Støjkloder er vist i tabel 6.

Tabel 6 Støjkloder.

Støjklode	Tidsrum
Fodertransporter	Udelukkende i dagtimerne.
Håndtering af halm	Dagtimer
Højtryksrensere og kompressorer	Dagtimer
Lydafgivelse fra husdyrene	Normalt i dagtimerne

Ved afhentning af kalve til slagt bliver dyrene af og til hentet meget tidligt om morgenen eller om natten. Der hentes dyr til slagt fra Solgårdsvej 31 hver 14. dag.

Der er ingen støjgener forbundet med ventilation, da der udelukkende er naturlig ventilation.

De daglige arbejdsopgaver sker i tidsrummet kl. 7-17. Støj søges minimeret ved vedligehold af maskiner. Maskiner reparerer på Åkjærvej 10, da der ikke er værkstedsfaciliteter på Solgårdsvej 31. Der er kun en minilæsser fast på ejendommen. Støjgener fra transport vil blive imødegået med god landmandspraksis, hensynsfuld kørsel, god planlægning etc.

På baggrund af ejendommens fokus på håndtering af og minimering af støj, vurderes det, at den ansøgte produktion kan ske uden væsentlige gener for omkringboende.

Rystelser og vibrationer:

Der vil kunne forekomme rystelser og vibrationer i forbindelse med tung transport (kørsel af dyr og fodertransporter).

Virksomheden vil overholde grænseværdier for Lavfrekvent støj, infralyd og vibrationer i eksternt og internt miljø fra Orientering fra Miljøstyrelsen, nr. 9, 1997 Tabel 1 og 2. Det vurderes at lavfrekvensstøj ikke bliver et problem.

Ejendommens beliggenhed taget i betragtning vurderes det, at husdyrproduktionen ikke vil være til gene for de nærmeste naboer.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at støjen fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter generelt ikke vil give anledning til væsentlige støjgener for de omkringliggende nabobeboelser.

Hvis der indkommer klager over støj fra produktionsanlægget med tilknyttede aktiviteter, vil Kommunen indhente dokumentation for, at støjkravene i Miljøstyrelsens vejledning "Ekstern støj fra virksomheder" overholdes.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

10. *Den eksterne støjbelastning fra landbrugsdriften på ejendommens bygningsparcel må i intet punkt - målt på nærmeste naboejendom med tilhørende udendørs arealer i tilknytning til boligen - overstige nedenstående værdier. De angivne værdier for støjbelastningen er de ækvivalente, korrigerede lydniveauer i dB(A).*

	Kl.	Referencetidsrum	dB(A)
Mandag - fredag	07-18	8 timer	55
Lørdag	07-14	8 timer	55
Lørdag	14-18	8 timer	45
Søn- og helligdage	07-18	8 timer	45
Alle dage	18-22	1 timer	45
Alle dage	22-07	½ time	40
Maksimalværdi	22-07	-	55

11. *Hvis tilsynsmyndigheden skønner, at eventuelle klager vedrørende støj er velbegrundede, kan tilsynsmyndigheden bestemme, at virksomheden skal dokumentere, at grænseværdierne for støj er overholdt, dog højst 1 gang årligt. Dokumentationen skal sendes til tilsynsmyndigheden sammen med*

oplysninger om driftsforholdene under målingen/beregningen. Målingerne/beregningerne skal udføres og rapporteres som "Miljømåling – ekstern støj" af en enhed, som er optaget på Miljøstyrelsens liste over godkendte laboratorier. Virksomhedens støj skal dokumenteres ved måling og beregning efter gældende vejledninger fra Miljøstyrelsen, p.t. nr. 6/1984 om Måling af ekstern støj og nr. 5/1993 om Beregning af ekstern støj fra virksomheder.

6.4 STØV

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der kan bl.a. forekomme ophvirvling af støv ifm. transporter på og omkring ejendommen, ved halmtildeling samt ved håndtering af afgrøder og foder.

Håndteringen af foder foregår primært i lukkede systemer, hvilket reducerer støvgenerne. Oprydning og renholdelse af staldene og nære omgivelser vil bidrage til at minimere støvgenerne. Eventuelle gener søges imødegået med god landmandspraksis, hensynsfuld kørsel, god planlægning etc.

Det vurderes, at driften, i betragtning af afstanden til naboer og transportvejenes placering, vil kunne foregå, uden at det medfører støvgener.

På baggrund af husdyrbrugets fokus på minimering af støvgener i forbindelse med foderhåndteringen samt ved transporter, vurderes det, at det ansøgte ikke vil medføre væsentlige gener for omgivelserne som følge af støv.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Med hensyn til støvgener fra gården forventes dette ikke at give væsentlige problemer. Dog henvises der til god landmandspraksis, så al transport til og fra bedriften skal, for at begrænse støvgener, foregå ved hensynsfuld kørsel. Desuden skal alle aktiviteter på bedriften planlægges, herunder også levering og udkørsel, så omgivelserne påvirkes mindst muligt.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår:

12. *Husdyrbruget må ikke uden for ejendommens areal give anledning til støvgener, som Viborg Kommune vurderer til at være væsentlige.*
13. *Opbevaring og håndtering af virksomhedens foder/råvarer, bygningers og siloers konstruktion samt husdyrbrugets drift i øvrigt må ikke give anledning til støvgener, der efter Viborg Kommunes vurdering medfører gener for omgivelserne.*

6.5 TRANSPORT

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er to til- og frakørsler til ejendommen via Solgårdsvej. Den nordligste til- og frakørsel fører til gyllebeholderen og de nordligste stalde. Størstedelen af transporterne anvender den sydligste til- og

frakørsel, som fører bagom stald 1 og videre til de resterende stalde. De to til- og frakørselsveje er sammenhængende og gennemgående, så der ikke nødvendigvis skal vendes med tung transport.

Størstedelen af transporterne udgøres af transporter med foder, dyr til og fra ejendommen og husdyrgødning. Antallet af transporter i ansøgt drift vil være en smule større end i nudrift. Tabellen nedenfor viser et retningsgivende billede af transporter til og fra ejendommen i ansøgt drift. Der vil være fokus på effektivitet (større vogne) og bedre udnyttelse af ressourcer (fyldte vogne).

Tabel 7. Transporter.

Transporttype/middel	Nudrift antal/år	Ansøgt drift antal/år	Stigning/fald antal/år
Gylle	80	80 læs transporter i alt til og fra ejendommen	0
Dybstrøelse til biogas	70	90 læs	20
Halm og wrap	20	30 transporter	10
Indkøbte foderstoffer	36	52 transporter	16
Modtagelse af kalve	20	30 transporter med lastbil	10
Levering af kalve	15	25 transporter med lastbil	10
Døde dyr	15	18 transporter pr. år.	3
Dagrenovation	4	4 transporter	0
Total	357	575	218

Transporterne forventes hovedsageligt at foregå på hverdage inden for normal arbejdstid, dvs. kl. 7-17, men kan til tider foregå i aften- og nattetimerne. Transport af halm og wrapballe sker primært i høstperioden og vil evt. også finde sted aften og nat. Dette vil foregå under hensyntagen til naboernes nattesøvn ved hensynsfuld kørsel efter God Landmandspraksis.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Det er Viborg Kommunes vurdering, at hvis transport til og fra ejendommen foregår ved hensynsfuld kørsel, og hovedparten af transporten primært foregår inden for normal arbejdstid, kan dette foregå uden væsentlige miljømæssige gener for de omkringboende.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles følgende vilkår for transport:

14. *Transport til og fra ejendommen skal altid tilrettelægges således, at der tages størst muligt hensyn til omgivelserne med hensyn til minimering af lugt-, støj- og støvgener mv.*

6.6 AFFALD

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Affald fra husdyrbruget kan typisk inddeles i følgende affaldsfraktioner:

- Dagrenovation
- Genbrugeligt affald (Pap, papir, jern og metal, tomme olietromler og tanke, tomme plasticsække, paller, malet og lakeret træ).
- Farligt affald (lysstofrør og sparepære, spraydåser, oliefiltre, batterier).
- Klinisk risikoaffald og medicinrester (skalpeller, kanyler og medicinrester).
- Døde dyr. Afhentes af DAKA. Animalsk affald opbevares overdækket ved gyllebeholderen på højreside af pumpestation til fortank, indtil bortskaffelse af autoriseret destruktionsanstalt (DAKA).
- Forbrændingseget affald (halmballesnor, papirsække etc.).
- Deponeringseget affald (asbestholdige byggemateriale).

Dagrenovation afhentes 4 gange i løbet af året.

Kanyler og skarpe genstande < 1 kg: Afleveres til kommunal modtagerstation for farligt affald.

Medicinrester < 1 kg: Afleveres til dyrlæge.

Fast affald, snor, plastiksække og lignende opbevares i container, som afhentes af godkendt modtager.

Elektronikaffald, brugte elpærer og lysstofrør samt rengjorte medicinflasker af glas afleveres til kommunal modtagestation.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Håndtering af døde dyr skal leve op til kravene i Bekendtgørelse om opbevaring af døde produktionsdyr, Bekendtgørelse nr. 558 af 1. juli 2011. Deraf følger, at animalsk affald, herunder selvdøde dyr, skal opbevares i lukket beholder. Opbevaring af døde dyr skal være placeret på et egnet sted, så der i tidsrummet indtil afhentningen ikke opstår uhygiejniske forhold herunder adgang for omstrefjende dyr. Bedriften er omfattet af reglerne i affaldsbekendtgørelsen. Bortskaffelsen skal i øvrigt ske i overensstemmelse med kommunes affaldsregulativ.

Affald skal opbevares og bortskaffes efter kommunens regulativ for erhverv. Det indebærer følgende:

- Ejendommens dagrenovation og erhvervsaffald må ikke sammenblandes.
- Der må ikke foretages afbrænding af affald på ejendommen.
- Rester af lægemidler og kanyler fra dyrehold betragtes som "klinisk affald" og skal bortskaffes efter de til enhver tid gældende regler om bortskaffelse af affald.

Viborg Kommune vurderer, med de stillede vilkår, at der ikke vil være problemer med hensyn til opbevaring af kemikalier, olie og brændstof på bedriften.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående er der stillet følgende vilkår vedr. affald:

15. *Arealerne omkring bygningerne og tilkørselsveje skal holdes ryddelige og fri for affald mv.*
16. *Bedriftens olie- og kemikalieaffald skal til enhver tid opbevares i tæt emballage, afskærmet mod nedbør og uden mulighed for afløb til kloak, jord, overfladevand eller grundvand. Opbevaringen skal ske således, at der er opsamlingskapacitet til en mængde, svarende til rumindholdet af den størst benyttede beholder.*

6.7 LYS

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er kun tændt lys, når der pågår arbejde i staldene, dvs. yderst sjældent i nattetimerne. I nattetimerne er en vågelampe, i form af en elsparepære, tændt ved siloen i hvert staldafsnit.

Der er udendørs orienteringslys på gavlen mod øst på stald 5 og stald 6. Lyset er sensorstyret, men kan slukkes manuelt. På stald 3 mod vest er der udendørslys, som kan tændes manuelt, men anvendes sjældent. Der udskiftes løbende til energibesparende lys.

Det meste arbejde foregår i dagslys, hvorfor der ikke er meget behov for lys derudover.

Det ansøgte projekt vil ikke medføre væsentlig mere belysning end i nudriften. Det forventes ikke, at ejendommens belysning vil påvirke omgivelserne i negativ retning.

På baggrund af især det begrænsede brug af lys i de mørke perioder af dagen vurderes det, at lys i forbindelse med produktionsbygninger ikke vil være til væsentlig gene for de nære omgivelser.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at der ikke er lys, som kan virke generende for naboer eller passerende trafik.

VILKÅR

På baggrund af ovenstående stilles der ikke vilkår om lys.

7 ØVRIGE PÅVIRKNINGER FRA HUSDYRBRUGET

7.1 ENERGI- OG VANDFORBRUG

Husdyrbrugets energi- og vandforbrug vil stige lidt i forbindelse med ansøgt drift, som vist i tabel 8.

Tabel 8. Energi- og vandforbrug

	Nudrift	Ansøgt drift
El	11.000 kWh	12.000 kWh
Vand	3.000 m ³	5.000 m ³

Elforbruget er inkl. el til beboelse, og der forventes en mindre stigning i ansøgt drift. Alle stalde er med naturlig ventilation, som der ikke medgår energiforbrug til.

Langt den væsentligste andel af vandforbruget er drikkevand til dyrene, som der ikke kan spares på, da dyrenes vandbehov skal dækkes. Drikkevandsinstallationerne på ejendommen efterses og rengøres jævnligt med henblik på at undgå spild. Der er opsat vandkopper i stedet for vandkar. Vandkopper holder typisk sig selv rene, men skulle de blive beskidte, renses de, hvilket giver et spild på 2-3 liter pr. gang. Skulle man rense vandkar, giver det et spild på 2-300 liter pr. gang.

Eventuelle lækager i systemet identificeres straks og repareres hurtigst muligt. Staldene vaskes ved behov.

Ejendommen forsynes med vand fra Fly Vandværk.

På baggrund af ovenstående forventes det ikke, at der vil være en væsentlig stigning i energi- og vandforbrug ud over det forventede som følge af udvidelsen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune har ikke bemærkninger til oplysningerne om ejendommens energi- og vandforbrug.

7.2 SPILDEVAND

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Eventuelt spild fra drikkevand opsamles i dybstrøelsesmåtten. Skulle der forekomme yderligere spildevand pumpes dette til gyllebeholder. Der er pumpeump i alle staldene.

Der vil ikke blive foretaget vask af maskiner og lignende på ejendommen, og al sprøjtning vil blive foretaget af maskinstation.

Der er ikke noget sanitært spildevand fra driftsbygninger.

Regnvand fra maskinhus, stald 4, stald 5 og stald 6 ledes til naturlig nedsivning på stedet.

På de resterende bygninger er der tagrender, som leder tagvandet til en faskine placeret nord for stald 1.

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Viborg Kommune har ikke bemærkninger til oplysningerne om ejendommens spildevandsforhold.

7.3 RÅVARER OG HJÆLPESTOFFER

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Der er ingen dieseltank og der opbevares ikke kemikalier på ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, med de stillede vilkår, at der ikke vil være problemer med hensyn til håndtering af kemikalier og olie på bedriften.

VILKÅR

17. *Påfyldning af diesel m.v. skal til enhver tid ske på en plads med fast og tæt bund, så spild kan opsamles, og der ikke er mulighed for afløb til jord, kloak, overfladevand eller grundvand.*

7.4 DRIFTSFORSTYRRELSER ELLER UHELD

Brand.

Brand kan opstå som følge af fejl i el-installationer. Dette søges undgået ved at vedligeholde el-udstyr og undgå adfærd, der kan beskadige ledninger og elektriske hjælpemidler.

Udslip af miljøskadelige stoffer.

Hvis der opstår uheld med risiko for udslip af skadelige stoffer, kontaktes kommunens miljøberedskab. Hvis der er overhængende fare, alarmeres alarmcentralen på telefon 112.

Som nævnt i afsnit 7.3 opbevares der ikke kemikalier eller olie på ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

I forhold til husdyrbrugets størrelse vurderes det, at husdyrbruget samlet set håndterer risikoelementerne korrekt og derfor ikke vil have en negativ påvirkning på miljøet og omgivelserne.

Det er Viborg Kommunes vurdering, at dette sammen med de generelle regler i husdyrgødningsbekendtgørelsen vil sikre mod risikoen for uheld m.v.

8 NATUROMRÅDER

8.1 AMMONIAK OG NATUR

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE OG VURDERING

Det samlede vejledende ammoniaktab pr. år opnåeligt for hele anlægget ved anvendelsen af BAT er beregnet til 1.442 kg N/år, og det faktiske ammoniaktab fra hele anlægget ved anvendelsen af BAT er beregnet til det samme, se tabel 9.

BAT-kravet overholdes ved at de nye produktionsarealer etableres med dybstrøelse, som er BAT.

Tabel 9. Ammoniakemission/BAT.

Samlet BAT beregning	Stalde	Lagre	Total
Samlet BAT krav (kg NH ₃ -N /år)	1261	181	1442
Faktisk emission (kg NH ₃ -N /år)	1261	181	1442
Forskel (kg NH ₃ -N /år)	-	-	0
Vejledende BAT Overholdt?	-	-	Ja

Afskæringskriterier i forhold til natur

Der gælder følgende fastlagte krav til hvor meget kvælstof, der må afsættes på forskellige kategorier af omkringliggende natur.

Tabel 10. Afskæringskriterier for natur.

Naturtyper	Fastsat beskyttelsesniveau
Kategori 1. § 7 stk. 1, nr. 1 Kategori 1 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper beliggende inden for internationale naturbeskyttelsesområder (Natura 2000 områder), som indgår i udpegningsgrundlaget for området og er kortlagt af Naturstyrelsen i forbindelse med Natura 2000 planlægningen.	Max. totaldeposition afhængig af antal husdyrbrug i nærheden*): 0,2 kg N/ha/år ved > 1 husdyrbrug 0,4 kg N/ha/år ved 1 husdyrbrug 0,7 kg N/ha ved 0 husdyrbrug.

<p>Kategori 2. § 7 stk. 1, nr. 2</p> <p>Kategori 2 natur omfatter nærmere bestemte ammoniakfølsomme naturtyper, der er beliggende uden for internationale naturbeskyttelsesområder. Det drejer sig om naturtyperne: Højmoser, lobeliesøer samt heder større end 10 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3, og overdrev større end 2,5 ha, som er omfattet af naturbeskyttelseslovens § 3.</p>	<p>Max. totaldeposition på 1,0 kg N/ha pr. år.</p>
<p>Kategori 3.</p> <p>Kategori 3 natur omfatter; Heder, moser og overdrev udenfor Natura 2000 områderne, som er beskyttet af naturbeskyttelseslovens § 3, samt ammoniakfølsomme skove.</p>	<p>Max. merdeposition på 1,0 kg N/ha pr. år. Kommunen kan tillade en merdeposition, der er større end 1,0 kg N/ha pr. år, men ikke stille krav om mindre merdeposition end 1,0 kg N/ha pr. år.</p>

Den totale ammoniakdeposition samt merdepositionen i forhold til nudriften og i forhold til driften for 8 år siden på de afsatte naturpunkter ses i nedenstående tabel 11.

Kategori 1 natur.

Nærmeste Kategori 1 natur er et område, der er kategoriseret som overdrev placeret 2,6 km nordvest for ejendommen. Der er en totaldeposition på 0,0 kg N/ha/år fra anlægget på dette område, og ammoniakkravet for Kategori 1 natur er dermed overholdt.

Kategori 2 natur.

Nærmeste Kategori 2 natur er en hede nordøst for ejendommen. Der er ca. 1,1 km til overdrevet fra ejendommen. Totaldepositionen på heden er beregnet til 0,0 kg N/ha/år, og kravet til Kategori 2 natur er således overholdt.

Kategori 3 natur.

Nærmeste Kategori 3 natur er en mose 220 meter syd for ejendommen. Merdepositionen på mosen er på 0,1 kg N/ha/år i forhold til nudriften. Derudover er en §3 eng nær ejendommen i en afstand på 314 meter fra nærmeste stald. Der er beregnet en merdepositionen på denne eng på 0,2 kg N/ha/år i forhold til nudriften. Depositionskravet til Kategori 3 natur er overholdt.

Tabel 11. Ammoniakdeposition på natur.

Samlet emission: 1441,8 (kg NH ₃ -N/år)		Meremission (8 års-drift): -1967,3 (kg NH ₃ -N/år)		Meremission (nudrift): 390,5 (kg NH ₃ -N/år)			
Oversigt af naturpunkter 							
Navn:	Kategori:	Opretter:	Kumulation:	Ruhed natur:	Merdeposition (kg N/ha/år):		Totaldeposition (kg N/ha/år):
					8-års drift	Nudrift:	
§ 3 eng	Kategori 3	Ansøger	0	S	-1,1	0,2	0,7
Mose + Naturlig tilgroet lysåbent N	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,1	0,0	0,1
Mose ø	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,1	0,0	0,1
Hede + Naturlig tilgroet lysåbent NV	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,1	0,0	0,1
Mose + Naturlig tilgroet lysåbent S	Kategori 3	Ansøger	0	Bn	-0,3	0,1	0,2
Hede N	Kategori 2	Ansøger	0	Bn	-0,1	0,0	0,1
Overdrev ø	Kategori 2	Ansøger	0	Mk	-0,1	0,0	0,1
Hede	Kategori 1	Ansøger	0	Bn	0,0	0,0	0,0
Overdrev N	Kategori 1	Ansøger	0	Mk	0,0	0,0	0,0

Bilag IV arter

Potentiel forekomst af bilag IV-arter i området vurderes knyttet til områdets beskyttede naturarealer, småskove, vandløb og ikke dyrkede arealer i øvrigt. Eventuelle Bilag IV arter vil ikke blive negativt påvirket af projektet, idet meremissionen er meget beskeden.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Viborg Kommune vurderer, at det planlagte projekt ikke vil påvirke Kategori 1, 2 og 3 natur væsentligt. Ammoniakfordampning som følge af denne tilladelse vurderes til heller ikke at forringe tilstanden af naturtyper og levevilkårene for arter, der danner udpegningsgrundlag for internationale naturbeskyttelsesområder pga. dens omfang og afstanden til Natura 2000-områderne. Tilladelsen vurderes ligeledes at have en neutral effekt på evt. arter, der er beskyttede efter EF-habitatdirektivets bilag IV eller EF-fuglebeskyttelsesdirektivet.

Viborg Kommune vurderer således, at bedriftens produktionsanlæg ikke vil give anledning til væsentlige forringelser på de omkringliggende naturarealer.

VILKÅR

Baseret på ovenstående stilles ingen yderligere vilkår i forhold til ammoniak og natur.

9 BEDSTE TILGÆNGELIGE TEKNIK (BAT)

MILJØTEKNISK REDEGØRELSE

Begrebet BAT

Ejendommen overholder det vejledende BAT-krav, se tabel 9.

Management og egenkontrol

Management på husdyrbruget handler om at tilrettelægge arbejdet, så produktionen fungerer optimalt, samtidig med at forurening begrænses og anvendelsen af hjælpestoffer minimeres.

Miljøstyrelsen har ikke fastsat vejledende BAT-standardkrav vedr. management. I henhold til EU's BREF-notat af juli 2003 er godt landmandskab en vigtig del af BAT. I henhold til dokumentet er det BAT at:

- Føre journal over vand- og energiforbrug, og mængde af husdyrfoder
- Have en nødfremgangsmåde til at håndtere ikke planlagte emissioner og hændelser
- Iværksætte et reparations- og vedligeholdelsesprogram for at sikre, at bygninger og udstyr er i driftsklar stand, samt at faciliteterne holdes rene
- Planlægge aktiviteter på anlægget korrekt, såsom levering af materialer og fjernelse af produkter og spild
- Lave markgødningsplan

Husdyrgødningen opbevares forsvarligt.

Produktionen efterfølger kommunale regler for håndtering af spildevand og affald, støjbelastning af omgivelser m.v. Det betyder, at projektets virkninger på miljøet, hvad angår disse faktorer, må betragtes som tilfredsstillende.

Der sikres en optimal drift af ejendommen ved:

- Fodersammensætning og fodringsstrategi evalueres og tilpasses løbende, således at nyeste viden anvendes
- Anerkendte regler for smittebeskyttelse og sundhedsstyring følges.
- Ansøger udarbejder kvartalsvise effektivitetskontroller, hvormed trivsel og tilvækst nøje overvåges. Foderet analyseres for kontrol af kvalitet og sammensætning.
- Staldene gennemgås dagligt med henblik på at opdage lækager.
- Der føres logbog for gylletank.
- Gylletank bliver kontrolleret 10. år af autoriseret kontrollant.
- Der foretages løbende service på foderanlæg, elkabler og pumper af aut. installatør.
- Alle elinstallationer efterses hvert 5. år.

- Anlæg og tekniske installationer renses, vedligeholdes og udskiftes i en sådan grad, at det sikrer korrekt brug og effekt.
- Alle aktiviteter planlægges grundigt.
- Affald fjernes løbende fra ejendommen.

KOMMUNENS BEMÆRKNINGER OG VURDERING

Overordnet vurderer Viborg Kommune, at husdyrholdet med det givne staldsystem kan leve op til kravene i lovgivningen.

10 SAMLET KONKLUSION

Viborg Kommune vurderer:

- at ansøger har truffet de nødvendige foranstaltninger til at forebygge og begrænse forureningen fra husdyrbruget og til at modvirke eventuelle skadelige virkninger på miljøet
- at husdyrbruget i øvrigt kan drives på stedet uden at påvirke omgivelserne på en måde, som er uforenelig med hensynet til omgivelserne
- at de kort- og langsigtede miljøpåvirkninger og den samlede miljøpåvirkning fra husdyrbrugets produktion bliver begrænset til et acceptabelt niveau, når de til enhver tid gældende generelle miljøregler for den pågældende type husdyrbrug og vilkårene i miljøtilladelsen overholdes
- at husdyrbrugets produktion overordnet betraget ikke medfører en øget husdyrproduktion og en øget miljøpåvirkning i kommunen, idet strukturudviklingen går mod færre men større bedrifter
- at produktionen ikke vil medføre en væsentlig påvirkning af:
 - nabobeboelser
 - Natura 2000-områder og natur i øvrigt
 - landskabelige værdier og værdifulde kulturmiljøer

11 GODKENDELSENS GYLDIGHED, KLAGEVEJLEDNING OG UNDERRETNING

11.1 GODKENDELSENS GYLDIGHED

Virksomheden må i henhold til Husdyrbrugloven, § 16b, ikke udvides eller ændres bygnings- eller driftsmæssigt, herunder med hensyn til affaldsfrembringelsen, på en måde, der indebærer forøget forurening i forhold til det hermed tilladte, før udvidelsen eller ændringerne er godkendt af Viborg Kommune.

Hvis virksomheden ønskes ændret eller udvidet, skal Viborg Kommune i henhold til lovens § 16b, stk. 2 have meddelelse herom, inden ændringen eller udvidelsen foretages.

Opmærksomheden henledes på, at denne tilladelse efter Husdyrbrugloven ikke fritager virksomheden for de nødvendige tilladelser/anmeldelser i henhold til anden lovgivning.

Viborg Kommune skal som tilsynsmyndighed påse, at denne tilladelse og den øvrige miljølovgivning overholdes.

11.2 KLAGEVEJLEDNING OG SØGSMÅL

Tilladelsen kan påklages til Miljø- og Fødevareklagenævnet af ansøgeren, klageberettigede myndigheder og organisationer samt enhver, der har en væsentlig, individuel interesse i sagens udfald, jf. Husdyrbrugloven § 84 - 87.

Indgivelse af klage

Hvis du ønsker at klage over denne afgørelse, kan du klage til Miljø- og Fødevareklagenævnet. Du klager via Klageportalen, som du finder et link til på forsiden af www.naevneneshus.dk.

Klagen sendes gennem Klageportalen til den myndighed, der har truffet afgørelsen. En klage er indgivet, når den er tilgængelig for myndigheden i Klageportalen.

Miljø- og Fødevareklagenævnet skal som udgangspunkt afvise en klage, der kommer uden om Klageportalen, hvis der ikke er særlige grunde til det.

Hvis du ønsker at blive fritaget for at bruge Klageportalen, skal du sende en begrundet anmodning til den myndighed, der har truffet afgørelse i sagen. Myndigheden videresender herefter anmodningen til Miljø- og Fødevareklagenævnet, som træffer afgørelse om, hvorvidt din anmodning kan imødekommes.

Klagefristen er 4 uger fra offentliggørelsen. Offentliggørelsen finder sted den 14. september 2022. En eventuel klage skal være tilgængelig for Viborg Kommune i Klageportalen senest den 12. oktober 2022.

Gebyr

Når du klager, skal du betale et gebyr på 900 kr. for privatpersoner og 1.800 kr. for virksomheder og organisationer. Du betaler med betalingskort i Klageportalen.

Virkning af klage

En klage over miljøtilladelsen har ikke opsættende virkning på retten til at udnytte tilladelsen medmindre Miljø- og Fødevarerklagenævnet bestemmer andet, jf. § 81 i Lov om miljøgodkendelse af husdyrbrug m.v. Udnyttelse af godkendelsen eller anden afgørelse kan dog kun ske under opfyldelse af vilkårene, som er fastsat i afgørelsen.

Domstolene

Søgsmål kan anlægges for domstolene i henhold til § 90 i Husdyrloven. Fristen er 6 måneder fra godkendelsen er meddelt.

11.3 UNDERRETNING OM TILLADELSEN

Kopi af tilladelsen er sendt til:

- Embedslægeinstitutionen Nord, Langelandsvej 8, 8940 Randers SV. (senord@sst.dk)
- Danmarks Fiskeriforening, Nordensvej 3, 7000 Fredericia. (mail@dkfisk.dk)
- Ferskvandsfiskeriforeningen for Danmark, Wormstrupvej 2, 7540 Haderup.
(nb@ferskvandsfiskeriforeningen.dk)
- Arbejderbevægelsens Erhvervsråd, Reventlowsgade 14, 1. sal, 1611 København V.
(ae@ae.dk)
- Forbrugerrådet, Fiolstræde 17, Postboks 2188, 1017 København K. (fbr@fbr.dk)
- Danmarks Naturfredningsforening, Masnedøgade 20, 2100 København Ø. (dnviborg-sager@dn.dk)
- Danmarks Sportsfiskerforbund, Skyttevej 5, 7182 Bredsten (himmerland@sportsfiskerforbundet.dk)
- Friluftsrådet Limfjord Syd, (limfjordsyd@friluftsradet.dk)
- Det Økologiske Råd, Blegdamsvej 4B, 2200 København N (husdyr@ecocouncil.dk)
- Dansk Ornitologisk Forening, Vesterbrogade 140. København V, (natur@dof.dk, viborg@dof.dk)
- Naboer

12 BILAG

Bilag 1. Situationsplan. (Stald 4 benyttes ikke som stald).

